

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan sveder, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld., 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravništvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravništvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

V zmislu §. 17. društvenih pravil sklicuje se

OBČNI ZBOR delniškega društva „Národne Tiskarne“ na dan 10. junija 1894. leta ob 11. uri dopoldne v prostorih „Národne Tiskarne“.

Dnevni red:

1. Poročilo predsednikovo.
2. Bilanca „Národne Tiskarne“ za l. 1893.
3. Nasvet upravnega odbora o razdelitvi dobička.
4. Volitev pregledovalcev računov.
5. Posamezni nasveti.

OPOMNJA: §. 16. Kdor v občnem zboru hoče glasovati, mora svoje delnice vsaj pet dni pred občnim zborom v društveno blagajnico vložiti.

Upravni odbor „Národne Tiskarne“.

Za slovenske župane.

V sredo smo v našem listu priobčili ministersko odločbo, katero smo označili, da je važna. Zares, pomenljiva in zanimiva je ta jezikovna odločba! Povod jej je bil naslednji. Vrli slovenski župan v Bistrici na Koroškem doposlal je okrajnemu glavarstvu Velikovškemu uraden dopis v slovenskem jeziku. Zaradi sáme slovenščine pa je dobil od okrajnega glavarstva kazni in sicer, ker je bil poslal dva slovenska dopisa, naložili sta se mu dve denarni kazni, jeden pot 5 gld., a drugi pot 10 gld. Gospod župan Simon Kloker se je pritožil zoper ti kazni, a deželno predsedstvo v Celovci ji je potrdilo zopet samo zato, ker je bilo poročilo do okrajnega glavarstva v izročenem področji sestavljeno v jeziku slovenskem. Pri tem pa se ni ostalo, ampak šlo se je do najvišje instance! In ministerstvo za notranja dela rešilo je stvar z odločbo, katero imamo v mislih, — z odločbo z dne 26. marcija t. l. št. 2433 je oprostilo Bistriškega žu-

pana od obeh kaznij in sicer izrecno zategadelj, ker župan ni prekršil nikake dolžnosti, da bi ga bilo kaznovati treba po §-u 95 občinskega reda za Koroško, kajti občini Bistriški, v kateri prebivajo skoro izključno sami Slovenci, nimočini na podlagi nikake zakonite določbe braniti, da v službenem občevanji z višjim siokrajnim glavarstvom upotrebja slovenski, v koroški deželi navaadni jezik. Deželno predsedstvo koroško in pa okrajno glavarstvo Velikovsko sta imeli potem nalog, obvestiti o tej ministerski odločbi gospoda župana Bistriškega, ter sta to tudi izpolnili!

Predno poudarimo pomen stališča, na katero se je s to odločbo postavilo ministerstvo, omeniti treba, da opisani slučaj ni bil prvi in jedini, ko se je slovenskemu županu s kaznijo pretilo, če je v izročenem področji poslal slovenski dopis okrajnemu glavarstvu. Okrajni glavar Celovski Mac-Nevin je začetkom lanskega leta izdal ukaz do slovenskih občin svojega okraja in zlasti do županstva v Kotmarivesi, „da se morajo v vseh rečeh izročenega področja v službenem občevanji z okrajnim glavarstvom v smislu obstoječih naredeb (!) tudi v bodoče (!) posluževati nemškega jezika“. Zaradi tega so državni poslanci lani marcija meseca stavili dve interpelaciji, kateri pa še danes nista rešeni. Ali prav tako začetkom lanskega leta je tudi okrajno glavarstvo Velikovsko občinama Bistrici pri Pliberku in Globasnici zaukazalo, da se je v izročenem področji „den bestehenden Einrichtungen entsprechend“ posluževati nemškega jezika. Zoper ta ukaz sta se obe občini pritožili pri deželni vladi in potem, ker le-ta ni ugodila, še pri ministerstvu, katero pa je tudi z odločbo z dne 1. junija 1893 št. 10238 le potrdilo odločbo deželne vlade „iz njenih razlogov.“ Gospoda župana v Bistrici in Globasnici pa sta vzlic temu še vedno dopisovala slovenski okrajnemu glavarstvu v Velikovci, katero je zato pričelo nalagati kazni: Bistriški župan je dobil 5 in 10 gld., Globasniški pa 10 in 20 gld. kazni. Rekurzi zoper te kazni niso pri deželni vladi koroški imeli nikakega uspeha. Zato je šla zopet pritožba do najvišje instance, do notranjega mini-

sterstva. Tudi se je cela stvar spravila v državni zbor v obliki interpelacije z dne 1. maja t. l., katera je priobčena v našem listu z dne 4. maja t. l. V tej interpelaciji se tudi omenja, da rešitve svojih ministerijalnih rekurzov nista še prejela imenovana župana. V istini pa je bil za časa te interpelacije vsaj rekurz župana Bistriškega že v ministerstvu rešen in sicer z odločbo, o kateri je danes govor in katera nosi datum — 26. marcija t. l. št. 2433! Na podlagi vsega tega hočemo torej naglašati, da so od pričetka lanskega leta sem slovenske občine na Koroškem imele sploh le na izbiranje: ali občeovati službeno z okrajnimi glavarstvi v nemškem jeziku — ali pa plačevati kazni! Pa kaj pravimo: slovenske občine na Koroškem! Saj isto, kar sta poskusila Celovski in Velikovski glavar, začelo se je praktikovati tudi po drugih pokrajinah nasproti slovenskim občinam, da če' o na Kranjskem, kakor znano iz deželnozbornskih zapisnikov naše kronovine. Samouprava občin, katera velja tudi za poslovni jezik občinskih uradov, ni se mogla zanikati glede na lastno ali domače področje, — zato pa se je odločilo izročeno področje, v katerem opravljajo občine državne reči, in glede tega uradovanja se je jela od slovenskih županov zahtevati nemščina, katero hočejo centralisti na vsak način posaditi na prestol državnega jezika, najboljšega sredstva za germanizacijo.

V te razmere in nakane je udarila kakor strela — ministerska odločba, katero je prvi dobil koroški župan! Ona izreka prevažno načelo, da slovenske občine niti v izročenem področji niso dolžne občeovati z okrajnimi glavarstvi v nemškem jeziku. Ministerstvo ne dela nobene razlike mej domačim in izročenim področjem v poslovanji občin, kar se tiče jezika, — ministerstvo nasproti okrajnim glavarjem in deželnim vladam, ki se vzklicujejo ali bi se hotele vzklicovati „na obstoječe naredbe“, jasno in brezdvomno poudarja: „dase slovenskim občinam na podlagi nikake zakonite določbe braniti ne more, če se hočejo v službenem občevanji z okrajnimi glavarstvi posluževati slovenskega, v deželi navaadnega jezika“. Naj si to dobro za-

LISTEK.

Šolska slika.

Srbski spisal L. K. Lazarević. Preložil J. P. Planinski.

IV.

(Konec.)

Doktor odredi, da ga pusté pri miru, naj ga nihče ne nadleguje in povprašuje, a vladiki reče zvonaj:

— Zaman ves trud! Počila mu je hrbtna žila!

On odide, a vladika se vrne v sobo.

— Oče, pravi vladika, ali želiš česa?

— Izpovedal bi se rad! reče pop.

Vladika osupne.

— A kak greh te mori?

Pop zamahne malo z roko, češ da naj pristopimo. Vladika sede na stol tik postelje, a mi obstopimo posteljo.

S slabotnim glasom izpregovori pop:

— Oče vladika, ali se spominjaš, kedaj si me vprašal, kaj sem se učil?

— Spominjam se!

— Poslušaj me, oče vladika, in vi, bratje! Jaz sem pogubil dušo, ker nisem hodil v šolo. Zato sem izgubil tudi dete, a odvedel mi je je nekrščen človek.

— Kako to, oče? reče vladika.

— Tako, oče vladika! Jaz zapiram oči, a jasno vidim, da je nastopil drugi svet. Prišel je učen človek, s katerim jaz nisem smel niti govoriti. Vidim, da ni prav, kakor ravna, ali kje se smem jaz, priprost človek, vtikati v učene stvari. Nikari, oče vladika, več imeti priprostih popov, kakeršen sem jaz... kakeršen sem bil jaz... Utihne, izkašlja se in komaj slišno nadaljuje:

— Niti vi, bratje, ne jemljite popa, kateri ni učen. Zidajte takoj šolo in izobražajte deco... Drugačen svet nastopa!

Potem se prime za srce in pretrgano pripomni:

— A nji... nji oprostite!... Ni ona kriva... kriv sem jaz.

Ta hip se začuje zvonaj hrup in dveri se naglo odpró.

Na pragu se pokaže Mara, blede kot smrt,

ubita od dežja in vremena, vsa mokra, a razpleteni lasje ji padajo po plečih.

Mi osupnemo in kakor da nas je krogla zadela sredi srca. Ona stori jeden korak, pa pade na kolena. Skloni glavo, zastre oči z rokami, a črni lasje se ji vsujejo po tleh.

Pop vzdrhti in solze se mu uderó. Namigne s prstom. Mi je primemo in privedemo k postelji.

— Še bliže! zašepeče pop.

Ona na kolenih pride še bliže, ali ne vzravna glave, niti ne izmakne roke z očij.

Pop ji položi roko na glavo in nekaj šepeče. Potem ji dene roko pod usta. Ona jo prime z obema rokama in oblije s solzami. Nasmev zaigra na popovem lici. Prime jo z roko za brado in ji privzdigne lice proti sebi in jo gleda:

— Služi temu! reče, a z očmi pokaže na sv. Savo, kateri mu leži na prsih.

Zopet željno gleda nje bolestno lice. Nasmev mu igra na ustih in ne more se je do sita nagledati:

— Sedaj mi je čisto dobro! Sedaj me nič več ne boli!

To so bile njega zadnje besede!

pamtijo slovenski župani, slovenske občine! Jezikovni preprič je sedaj tu tako rešen, da morajo tudi višji uradi sprejemati slovenske občinske dopise, naj se tičejo tega ali onega predmeta. Tudi krajni šolski sveti smejo po načelu te odločbe poročati slovenski okrajnim šolskim svetom in nezakonito je, če kje okrajni šolski sveti kakor n. pr. na Koroškem zahtevajo pod globo, da jim krajni šolski sveti dopisujejo nemški. S kratka: slovenski občinski jezik ima v vseh občinskih rečeh odprto pot tudi do višjih oblastev in — slovenskih občin upravitelji naj se drže nepopustno in dosledno le svojega slovenskega jezika!

To je globoki pomen ministerske odločbe. Čutijo ga tudi naši nasprotniki, ki se že pripravljajo na parlamentarni boj proti notranjemu ministerstvu. Hladnokrvno ga pričakujemo mi in ga sme pričakovati tudi to ministerstvo. Stališče njegovo in naše je popolnoma zakonito. Slovenci imamo zadoščenje, da se je konečno vendar le pripoznala pravica, katero smo tudi v tem pogledu vedno trdili in zahtevali. Največje veselje pa moramo imeti nad tem, da so tako načelno-važno odločbo izposlovali nam baš — koroški slovenski župani. Ti preprosti voditelji našega koroškega naroda so s pomočjo gospoda Filipa Kanduta v Šmihelu sami dognali težko jezikovno vprašanje do takó ugodne rešitve. Zgoraj je popisano boj, ki so ga imeli. Občudovanja vredna je njih samozavest, njih neustrašenost. To je nam poročstvo, da imamo na Koroškem zdrav narod, vnet za svoja sveta prava. Sad njihove borbe je sedaj padel celo nam drugim Slovincem v naročje. Zavezani smo torej storiti zanje še več. Hvala in slava jim!

Državni zbor.

Na Dunaji, 18. maja.

Poslanec Pernerstorfer je v današnji seji poslanske zbornice stavil predlog, naj se za rudarje določi zakonitim potem osemurni delavnik, naj se sestavi odbor za preiskavo rudniških konsumnih društev in naj se rodbinam v Ostrovici in v Falknovu ustreljenih premogarjev dovoli podpora iz državnih sredstev. Kapitalistični zastopniki so kar vztrepotali, čuvši ta predlog in z veseljem glasovali proti nujnosti.

Začetkom seje interpelira posl. Kaiser vlado zaradi razmer pri Tržaški zavarovalnici „Riunione Adriatica di Sicurtà“. Sklicevaje se na razsodbo upravnega sodišča, v kateri se pravi, da je rečena zavarovalnica priznala, da je pasivna, vpraša vlado, ali hoče začeti zoper to družbo, ki je zadnja leta plačevala delničarjem visoko dividendo, kazensko preiskavo.

Posl. Pernerstorfer je potem stavil nujne predloge: 1.) naj se uvede v rudnikih osemurno delovanje. V ta čas je uštet že čas, kateri se porabi za vožnjo v rov in iz rova; 2.) Naj obrtni odsek po enkėti preišče razmere pri rudniških konsumnih društvih in predloži zakon, s katerim se taka društva odpravijo; 3.) Naj proračunski odsek stavi svoje predloge glede rodbin v Falknovu in v Ostrovici ustreljenih premogarjev. Utemeljuje svoje predloge, rekel je Pernerstorfer, da je predlog glede podpore tako naraven in opravičen, da ga zbornica pač ne more odkloniti. Tudi predlog glede konsumnih društev je povsem opravičen, ker se je dognalo, da nekatera taka društva delavce odirajo. Potem je Pernerstorfer nadaljeval: Vprašanje o osemurnem delavniku se že več let pretresa. Jediní bistveni ugovor proti tej tirjavi je ekonomske narave. Trdi se, da bi se s tem uničila industrija. Praktična skušnjava kaže, da se valed osemurnega delavnika produkcija ne zmanjša, ampak še poveča. Finančnemu ministru so znana pota k Rothschildu, posestniku največjih premogokopov, naj torej pri njem izkoristi svoje znanje. Ako je poljedelski minister govoril resnico, da je v treh četrtinah vseh naših rudnikov že uveden osemurni delavnik, potem se da to vprašanje pri nas laglje rešiti, kakor kjersibodi drugod. Minister me je označil kot agitatorja. Minister je jako slabo poučen, če misli, da specijelno mej rudarji agitujem. A ne samo, da je slabo poučen, on sploh nič ne ve, če trdi, da agitujem iz sebičnih razlogov. Kdor pozna moje politično delovanje, ve, da ni tako. Sicer pa ni dobro, če kaj takega tudi kak minister očita kakemu poslancu. Kaj bi pa rekel minister, ako bi mu kdo očital, da ne sedi na ministerskem sedežu kot mož, ki hoče za ljudstvo kaj dobrega storiti, ampak le kot človek s sebičnimi nameni. Očitanja je treba s dokazi podpreti. Občuten nisem, povem pa, da bi se tisti, ki bi hotel dvomiti o poštenju mojih nagibov, sam karakterizoval kot obrekovalec brez časti. Minister je apeliral na prebivalstvo, naj se povrne k Bogu. Spominjam se seje obrtnega odseka, v kateri se je pri bratovskih skladnicah dokazalo, da so bili ljudje oškodovani za 22 milijonov. Takrat je bil čas (Posl. Sokol: Povrniti se k Bogu!) staviti z verskega stališča predloge, da bi se ta krivica poravnala. V borbi mej podjetniki in rudarji stoji Bog na strani delavcev in umestno bi bilo, da se s svojimi deklamacijami obrnete do tistih, ki — govoreč z Vašega stališča — Boga vsak dan zatajajo. Če se Bog zanima za to, kar se na svetu godi, tako je odločen privrženec osemurnega delavnika. O teh stvarih vedno le na jedno stran propovedovati, ne pa tudi na drugo, to je ponižanje vere, to se pravi vero zlorabljanje. Ako bi Jezus Kristus danes prišel v Ostrovico ali v Falknov, bil bi, kar je bil tedaj, ko je živel na tem svetu, prijatelj in tolažnik zatirancev. Nisem nasprotnik pravega verskega čustvovanja, a to se ne sme kazati le tam, kjer ni nevarnosti, nego tudi tam, kjer treba poguma. Kdor pozna rudarje, ve, da nikakor niso revolucionarni. To so elementi, katere še prešinja vera in ki bi mogli biti stebri in opora konservativne države. Kogar hoče Bog uničiti, tega oslepi, in zato ne vidijo voditelji sedanjega reda, oziroma nereda, katera pot jim je še odprta.

Pri glasovanju je zbornica odklonila nujnost Pernerstorferjevih predlogov in začela razpravo o proračunu trgovskega ministerstva.

Posl. Hajek želi, naj vlada podpira male trgovce, da bi jih velekapital ne uničil. Izreče se za nedeljski počitek, odobrava v tem oziru izdane najnovejša naredbi, pravi pa, da ne zadoščajo, ker bi morale veljati tudi za trafike in loterije. — Vladni zastopnik Weigelsberg zagovarja naredbi glede nedeljskega počitka. — Posl. Lupul želi, naj bi vlada gradila v Bukovini lokalne železnice in dala zanje iz državne blagajne toliko, kakor za podolske železnice. — Posl. Kulp govori o povišanju tarifov na državnih železnicah, posl. Stalitz zahteva, naj se gradi železnica čez Ture, posl. Kúbeck pa razpravlja o zadnjem štrajku stavbenih delavcev na Dunaji. — Posl. Spinčić je govoril o pristanih in o prometnih razmerah zlasti glede pošt in železnic v Istri ter zahteval, naj vlada vendar še kaj stori za to zapušteno deželo. Ko sta še govorila poslanca Fex in Kaiser, se je seja zaključila.

Prihodnja seja jutri.

Politični razgled. Notranje dežele.

V Ljubljani, 19. maja.

Lepo gospodarstvo.

Kolikokrat se je od ustanovitve koalicije sem že čitala trditve, da so Hohenwart in njegovi tovariši pomagali na krmilo gospodarskemu liberalizmu najbujše vrste. To se je videlo o raznih prilikah in najnovejša vladna predloga o železnici Lvov-Črnovce-Sučava je nov dokaz, da se zopet bliža tista era, ki je svoj čas rodila glasoviti „krah“. Ta železnica je dete tiste dobe, ko so se politične usluge plačevale s koncesijami in ko je cvetela v nas najgrja korupcija. — Ta železnica, ki še toliko ne nese, da bi se s dohodki plačevali obratni troški, ta daje svojim delničarjem dividend 7 odstotkov, dočim plačuje država valed prevzete garancije zanjo 2½ milijonov gold. na leto. To je uzrok, da je železnica državi že 59 milijonov gold. dolžna, država pa nima upanja, da bi dobila od te svote kdaj kak vinar. Vlada bi imela dolžnost, delovati na to, da odstrani to nezdravo razmerje. Ker so pri tej železnici potrebne razne investicije, bi bila morala obtežiti državno garancijo s posebnim posojilom. Vladna predloga pa reši železnico te dolžnosti. Z njo se na državni riziko emituje prioriteto posojilo v znesku deset milijonov gold., manipulacijski zaklad, ki je bil svoj čas izročen vladi, obrestuje po 4 od sto, a določa za plačevanje državne garancije take roke, da ima družba že pri obrestih velik dobiček, vrh tega pa se iz posojila daruje železnici 700.000 gld. To je naravnost nečuvstvo, zlasti ako se pomisli, da si vlada ni zavarovala svojih tirjatev na privatnem imetju železniške družbe. — Ta predloga je v gospodarskem oziru tako brez primere, da ni dvoma, da so posebni uzroki, ki so koalicijsko vlado napeljali, da jo je izdelala. Zdi se nam, da je to nov znak, da se morda začne doba „liberalnega gospodarstva“, čigar posledica je bil škandalozni krah.

Premembe v upravi.

„Linzer Tagespost“ prinaša „Dunajska pisma“ iz peresa poslanca dra. Ebenhocha. V zadnjem teh pisem beleži govorico, da misli štajerski namestnik baron Kúbeck stopiti v pokoj in javlja, da je kot njegov naslednik designiran „dobri prijatelj“ Slovencev, bivši naučni minister Gautsch! — Tudi Solnograški namestnik grof Žiga Thun stopi baje v pokoj.

Avstro-ogerska banka.

Valutni odsek ogerske poslanske zbornice je vzprejel valutne predloge tako, kakor jih je prenaradila avatrijska poslanska zbornica. Ministerski predsednik Wekerle se je pri tej priliki izrekel tudi glede stališča Ogerske napram avstro-ogerski banki. Odklonil je bančne tirjave glede obnovljenja bančnega privilegija in rekel, da želi vlada, da bi se privilegij obnovil. Ako bi se pa to ne moglo zgoditi, bi vlada ne privolila, da se ustanovi nova vkupna banka, nego bi delala na to, da se za Ogersko ustanovi posebna samostalna banka.

Civilni zakon.

V ogerski zbornici še ni končana v drugič vršča se razprava glede civilnega zakona. V debato je posegel tudi pravosodni minister Szilagy in njegov govor je vzbudil precejšnjo senzacijo. Izrekel se je zoper vsak kompromis. Glede glasovanja v magnatski zbornici je rekel, da so tam odločili duhovniki, ki so glasovali zoper predloge iz teoloških razlogov, ne iz političnih. Večina v poslanski zbornici je dokaz, da je tudi velika večina naroda za predloge. Temu se mora magnatska zbornica ukloniti, ker je sestavljena tako, da ni izraz narodove volje. Na glasovanje je uplivala govorica, da je cesar nasprotnik predlog. Ta govorica je protustavno sredstvo, ker je cesar dovolil, da se je predloga spravila v parlament. Vlada ne bo poslanske zbornice razpustila, nego misli dobiti večino v magnatski zbornici na ta način, da pomnoži število članov te zbornice. To je ustavno sredstvo, ker bi sicer imela magnatska zbornica pravico utesnjevati mandat poslanske zbornice. — Grof Julij Szapary je v večrajšnji seji predlagal, naj se opusti obligatorni civilni zakon. Debata bo še nekaj dni trajala.

Vnanje države.

Srbska kriza.

Z razsodbo kasacijskega sodišča, s katero se je razveljavila kraljeva naredba glede rehabilitacije Milana, postala je kriza akutna. Milan je bil že prej pripravil vse kar treba za odločilni udarec. Sedaj je po stari svoji taktiki raztrosil vest o za-

Dalje v prilogi.

Minolo je odtistih dob šest let. Jaz sem se potikal po svetu, dokler me naša vojska ni poklicala domov. Proti koncu dobim zapoved, da moram v B. Iti mi je bilo skozi našo vas. Na zadnji postaji pred svojim selom dobim novega voznika, nekega Ilijo Teoviloviča, svojega rojaka.

Razodenem mu se.

Mnogo in marsikaj sva govorila. Že sva blizu našega sela. Tedaj jaz zapnem bluzo, potisnem šajkačo na oči, zamižim in odločno ga vprašam:

— Saj res, kaj je... Hotel sem reči z Maro, ali me sam jezik zavede in rečem: Saj res, kaj je vender s Pavlom Djerićem?

— E, moj rojak in gospod, on je tisto noč, ko je šola zgorela, zginil. Dolgo nismo vedeli, dokler se ni povrnil trobentač Marko z vojske, in povedal, da je Pavel odšel v Beligrad in stopil v vojsko. Ko smo šli včeraj v mesto po živila, nam prinese naš komisar novine in nam prečita: „Poginoli pri osvajanju nasipa na Gorici dne 29. decembra 1877. I. ta in ta, ta in ta, ta in ta, potem pa imenuje tudi Pavla Djerića, poročnika!“

— Odkod je? zaklicali smo vsi. On imenuje naše selo.

— Bog bodi njega duši milosten!

— A... tisti... vaš učitelj? Ali ste čuli kaj o njem?

— E, ko se mu je oni božji angelj odrekel in se povrnil skesan k popu, odšel je, pravijo, učitelj v Beligrad in se oženil z neko žensko, katera dela klobuke. Bogoslovec Ostoja pripoveduje, da se sedaj razporečuje s to ženo, ker ga ona toži, da jo pretepa in grdo ravna ž njo. — Ne bo on, rojak moj, nikoli imel sreče!

Prispela sva v vas. Spomini se mi vzbudé in mi stiskajo prsa.

— Počasi, Ilija, še bolj počasi! Povleci uzde!

Čisto počasi sva se peljala mimo nove, velike zidane šole. Uprav k večernici je zvonilo. Skozi okno uzrem šolarčke; vstali so in čitajo molitev. Pred njimi stoji ženska. Upira pogled v sv. Savo, omega istega, kateri je tudi v stari šoli visel.

Poznal sem jo!

V majniku 1879. I.

roti, o zvezi radikalcev s Karagjorgjeviči in na podlagi tega hoče sedaj ustavo razveljaviti. To ve, da bi nove volitve v skupščino zanj ne izteklo ugodno in zato se hoče znebiti radikalnih voditeljev. Nekaj jih je dal že zapreti, druge še lovi. Sina pošlje na potovanja, potem pa bo gospodaril tako, kakor je gospodaril kot kralj.

Francoska cerkvena politika.

Ko je bil pred kratkim naučni minister Spuller glede francoske cerkvene politike izrekel besedo, da mora zvladati nov duh, sodilo se je splošno, da je s tem napovedana nova smer v cerkveni politiki, reklo se je, da so anarhisti naučili republiko moliti. Kakor se je pokazalo te dni v francoski abornici, ni to domnevanje povsem resnično. Razne dogodbe zadnjega časa so dale povod cerkvenopolitični debati, v katero je posegel tudi ministerski predsednik Casimir Perier. Med vrstami njegovega govora se pač bere, da želi ustanoviti boljše razmerje med državo in cerkvijo in da ni tak nasprotnik verski vzgoji, kakršni so bili svoj čas Gambetta in njegovi tovariši, a povedal je tudi naravnost, da je pogoj vsakemu sporazumljenju ta, da se škofje in duhovniki vestno in točno držijo veljavnih zakonov tudi v cerkvenih stvareh in da si misli na poboznanje, dokler se to ne zgodi.

Rudarski shod v Berlinu.

Rudarski shod, ki zboruje v Berlinu in na katerem so zastopani skoro vsi organizovani evropski rudarji, se je dosedaj po dolgih razpravah zjednil na tri resolucije. S prvo se zahteva zakonito uveljavljanje osemurnega delavnika. V osemurno delo je ušteti tudi čas, ki se porabi za vožnjo v rov in iz rova. Ta resolucija je obveljala s 76 proti 10 glasov. Zanj so se izrekli izkazani zastopniki 1.050.000 delavcev, proti njej zastopniki 120.000 delavcev. Nadalje je shod vzprejel resolucijo, s katero zahteva, da se delovanje žensk v rudnikih popolnoma odpravi in resolucijo, s katero zahteva, da bodi rudnik lastnik za slučaj nesreče absolutno vezan, dati pomorencu ali njegovi rodovini popolno odškodnino. V prihodnjih sejah zborujočega kongresa pridejo na vrsto še nekatere druge resolucije, ker hočejo rudarji vse svoje tirjatve formulirati.

Dopisi.

Iz Trsta, 16. maja. [Izv. dop.] (Nemško-italijanski napis. „Legine“ šole v sv. Križu.) Napis na novi Tržaški palači za poštni in brzojavni urad ter dotično ravnateljstvo je torej v istini — nemško-italijanski, bleščeč se v pozlačenih črkah! Pri vsej „dobroti“ kolicije, ter v njej tičeših naših državnih poslancev z mogočnim državnikom Hohenzwartom vred, ni se dalo borim Slovincem niti te male drobtinice — malega napisa v slovenščini. In vendar so se baje potegovali za slovenski napis naši državni poslanci, in kakor znano, tudi poslanci v deželnem zboru kranjskem! Napis na omenjeni palači kaže pač dovolj, kaj smemo pričakovati od sedanje vlade.

Kakor znano, napravilo je lahonsko šolsko društvo „Lega nazionale“ italijansko šolo v Sv. Križu. Naši listi so veseli poročali, da se je posrečilo upisati le 16 otrok v to šolo, da bode torej prazna. Dotični poročevalci pa niso menda povse poznali žalostnih naših okoliščinskih razmer. Mislim namreč, da delovanju nasprotnikov v tem obziru ne zadostuje narodna odločnost slovenskih okoličanov in Slovincov sploh. — O tem nam žal, pričajo italijanske vsoprednice na ljudskih šolah v Barkovljah in drugod po okolici! — Da se je kazalo pa sprva malo zanimanja za novoustanovljeno „Legino“ šolo v Sv. Križu, kriva je le preoddaljenost dotičnega novosezidanega šolskega poslopja. „Legasi“ so je sezidali uprav mej Sv. Križem in vrlo narodno Nabrežino, hoteč pograbit otroke jedne in druge vasi. No, ta njih ideja je bila pač dobra — za nas, ker v preveč oddaljeno šolo stariši ne marajo pošiljati svojih otrok. Čujem pa, da je sedaj upisanih v isto šolo že čez 40 otrok, sicer pa po veliki večini otrok tam naseljenih italijanskih podanikov. Pravega Nabrežinca bi bilo težko najti mej otroci te šole. Ako bi stala pa imenovana šola v Sv. Križki vasi sami, gotovo bi bila polna domačih slovenskih otrok. Razum agitovanja magistratnih organov v ta namen, je treba še omenjati, da dobé slovenski otroci, obiskujoči italijanske šole in italijanske otroške vrtove brezplačno knjige, obleko in deloma tudi jedila. Narodna odločnost okoličanov pa žal ni taka, da bi morala vsa taka sredstva premotiti! Žena magistratnega okrajnega načelnika na Proseku prevzela je mesto učiteljice ročnih del na omenjeni šoli. Veronauk na Leginej šoli podučeval bode Sv. Križki župnik G. — za prav dobro plačo. Da poučuje ta gosp. župnik otroke italijanske narodnosti veronauk v italijanskem jeziku, je pač naravno. A za slovenske otroke bi bil

moral postaviti pri sklepanju dotične pogodbe z „Leginim“ vodstvom svojo opazko, da otroke slovenske narodnosti je izpraševati o veronauku le v njih materinem slovenskem jeziku. Tega pa g. G. ni storil, zvest svojemu „narodnemu mišljenju“. Znaoč, da ne bodo imeli posebnega uspeha, poprijeli so se „Legini vodje“, sicer najhujši liberalci in celo brezverci, glede imenovane šole še druge poti, da bi premotili domače ljudstvo: kažejo se kot ugledne, verne katoličane. Na dan otvoritve šole delili so mej otroke krasne molitvene italijanske knjižice, za učitelja šoli so izbrali nekda uzornega „katoličana“ itd. Gospodje priučé se sploh vsemu, kedar gre za potujčevanje naše slovenske okolice!

„X“

Iz občinskega sveta Ljubljanskega.

V Ljubljani, dné 18. maja.

(Konec.)

Potem vršila se je volitev stalnih osem odsekov občinskega sveta ter so bili izvoljeni: v magistratni odsek (pod predsedstvom županovim) gospodje: dr. vitez Bleiweis-Trsteniški, Gogola Ivan, Hrasky Vladimir, dr. Stare Josip in dr. Tavčar Ivan; v personalni in pravni odsek gospodje: Gogola Ivan (načelnik namestnik), cesarski svetnik Murnik Ivan, Seneković Andrej, dr. Stare Josip in dr. Tavčar Ivan (načelnik); v finančni odsek gospodje: Gogola Ivan, Hribar Ivan (načelnik namestnik), Petričič Vaso (načelnik), Ravnihar Fran, dr. Stare Josip, Svetek Anton in Zabukovec Jakob; v stavbiški odsek gospodje: Hrasky Vladimir (načelnik), Klein Anton, Pirc Gustav, dr. Stare Josip (načelnik namestnik), Šubic Ivan, Trček Fran in Velkoverh Ivan; v odsek za uboge (pod predsedstvom županovim) gospodje: Černe Jernej, Hafner Ivan, Klein Anton, vitez Zitterer in Žitnik Jernej; v policijski odsek gospodje: dr. vitez Bleiweis-Trsteniški (načelnik), Seneković Andrej (načelnik namestnik), Škerjanec Ivan, Velkoverh Ivan, Zabukovec Jakob, Žagar Karol in Žitnik Jernej; v šolski odsek gospodje: dr. vitez Bleiweis, Orožen Fran, Pirc Gustav, Ravnihar Fran, Seneković Andrej (načelnik), Šubic Ivan (načelnik namestnik) in Valentinčič Ignacij; v odsek za olepšavo mesta gospodje: Dolenc Oroslav, Pirc Gustav, Ravnihar Fran (načelnik), Šubic Ivan, Trček Fran, Valentinčič Ignacij (načelnik namestnik) in vitez Zitterer.

Konečno vršile so se razne dopolnitvene volitve ter so bili izvoljeni in sicer: v direktorij mestnega vodovoda gospoda Gogola Ivan in Hribar Ivan; v direktorij mestnega užitanskega zakupa gospod Hribar Ivan; v odsek za električno razsvetljavo gospodje Hribar Ivan, Seneković Andrej in dr. Stare Josip; v odsek za kanalizacijo gospodje Černe Jernej, Hribar Ivan in Pirc Gustav; v šolski odbor obrtne nadaljevalne šole gospod Šubic Ivan, in slednjič v upravni odbor mestne hranilnice gospodje Gogola Ivan, Hribar Ivan, Ravnihar Fran, Velkoverh Ivan in Zabukovec Jakob. Pri tej priliki izrekel je župan Grasselli hvaležao priznanje vsem onim občinskim svetnikom, ki so kot upravni odborniki mestne hranilnice do sedaj tako uspešno delovali ter pripomogli, da se je ta zavod v razmerno kratkem času tako lepo razvil.

S tem bil je dnevi red končan. Pred sklepom seje stavljal je še obč. svet. Šubic nujni predlog, naj mestni magistrat izroči dotične akte odseku za olepšavo mesta, kateri naj se posvetuje ter v prihodnji seji poroča, kako in kaj naj mestna občina ukrene, da se botanični vrt premesti iz Kurje vasi v Tivoli. Ker naučna uprava namerava v kratkem graditi v botaničnem vrtu novo vrtno hišico z rastlinjakom, morala bi se ta zadeva čim prej rešiti. Govornik omenja, da bi bil botanični vrt, ki bi ob enem služil tudi v olepšavo mesta, v Tivoliju temu bolj umesten, ker se bode blizu tam zgradila tudi nova gimnazija. Nujni predlog obč. svet. Šubica bil je jednoglasno vzprejet. Potem pa je predsednik zaključil javno sejo.

Domače stvari.

— („Jaz bom prej!“) Nekje je travica rastla. Ker je bilo videti, da bo treba kositi, klepal je prijatelj Andrej koso, da se je razlegalo dalje na okrog. Slišal je to tudi gosposki sosed France in prijatelji so ga podkurili, naj on hitro koso skleplje, da ne bode Andrej kosil, ampak on, France. Ko se je res potem Andrej s koso bližal travici, smuknil je France iz grma in mahati začel po travici. Prijatelj Andrej je mirno gledal in smijal se je malo, saj je vedel, da gosposki kosec France ne bo kaj škode napravil. Kosec France je odšel. Andrej pa je potem res vse pokosil in domov spravil. O tem se je pozneje v državnem zboru Dunajskem sestavljal stenografski zapisnik z dne 16. majnika 1894. l., v katerem se tole bere: Pri proračunu za poljedelsko ministerstvo bi imeli zapored govoriti poslanec Tekly „contra“, grof Hompesch „pro“, poslanec Dötz „contra“,

baron Rolsberg „pro“, poslanec dr. Ferjančič „contra“, poslanec Povše „pro“ i. t. d. Ker pa je poslanec Povše preprosil barona Rolsberga, da mu je ta odstopil svoje mesto, zgodilo se je, da je poslanec Povše govoril pred dr. Ferjančičem. Dolenjski poslanec Povše je govoril o notranjskih vodah in kotlinah, o vipavskih hudournikih in delavskih razmerah v Idriji, — notranjski poslanec Ferjančič za njim pa tudi. Da bode dr. Ferjančič o istem govoril, so vedeli prej vsi sosede in je prav za prav vedela cela vas — zato tudi tega stenografski zapisnik nič ne omenja.

— (Kranjska gimnazija in Celjske paralele.) Ko je pred kratkim počil glas, da namerava vlada letos na jesen otvoriti prve razrede nove Kranjske gimnazije, beležili so razni listi to vest z dostavkom, da so ti Kranjski razredi nadomestilo za zahtevane slovenske Celjske paralele, ki se ne bodo ustanovile. Ta vest nas je osupnila, še bolj pa smo se čudili, čitaje levičarski komuniké, v katerem se izrecno priznava, da ustanovitev Kranjske gimnazije ni v nobeni zvezi z vprašanjem o Celjskih slovenskih vzporednicah. Čemu to poudarja levičarska stranka, je skoro nerazumljivo, ker res ni videti zveze med Kranjsko gimnazijo in Celjskimi paralelkami. Bolj ko premišljamo o tej stvari, bolj se nam usiljuje domnevanje, da je hotela levica s tem komunikéjem le konstatovati, da vprašanje o Celjskih paralelkah zanj še ni rešeno, in da ona še vedno upa, da se jej posreči ustanovitev teh paralelek prepečiti. Naši koaliranci trde v nasproti s tem, da je minister obvezno obljubil ustanoviti Kranjsko gimnazijo in Celjske slovenske vzporednice in včerajšnja naša brzojavka potrjuje to novič. Vederemo!

— (Volitve za „Matico Slovensko“) bile bi se zvršile po nasvetih njenega odbora skoro jednoglasno, da si nekaj Ljubljanskih — bogoslovcev čutilo potrebe kaliti sloga. Od oddanih 459 glasov niso jih 40—50 dobili gg. dr. Hinko Dolenc, Janko Kersnik in dr. Ivan Tavčar, ker namesto teh je nad 30 bogoslovcev Ljubljanskih volilo semeniška profesorja gg. dra. A. Mahnič in dra. Josipa Dolence ter dra. Ivana Kreka. Kogar to kaj moti, tolaži naj se z besedami pesnika: „Schnell fertig mit dem Wort ist die Jugend!“

— (Dajte nam dvojezičnih tiskovin!) Naši klici po dvojezičnih tiskovinah pri železnicah niso ostali brez uspeha. Dobili smo take tovarne vozne liste in hvaležni smo zanje tistim, ki so nam jih prekrbili. S tem pa še ni dovolj storjeno. Na državni in na južni železnici se potrjuje odpošiljateljcem prejem blaga z nemškim listkom: „Frachten-Aufgabe-Schein Nr.“ V interesu občinstva prosimo, naj bi se ta nemška tiskovina nadomestila z dvojezično.

— (Prodajalci tabaka in loterijski kolektantje pa nedeljski počitki.) V četrtek smo poročali, da je izišel ministerski ukaz, po katerem morajo odslej naprej biti prodajalnice živil ob nedeljah popolnoma zaprte in sicer po večjih mestih od opoldanske ure naprej (po 6. uri zvečer se lahko zopet za dve uri odpro), po manjših mestih in po deželi pa od 3. ure popoldne. Omenili smo tudi, da ta ukaz ne velja za trafike tabaka in za loterijske kolekture. Država se namreč boji prevelike izgube, če bi bile trafike ob nedeljah popolnoma zaprte in zato hoče poskusiti z nedeljskim počitkom najprej pri prodaji tabaka po deželi. Včeraj je izdalo finančno ministerstvo posebno naredbo, ki določa, da je ob nedeljah trafike in loterije, združene s prodajalnicami, v krajih z najmanj 20.000 prebivalci, zapreti opoldne. Če se v dotični prodajalnici prodajajo živila, ki se smejo ob nedeljah popoldne po 6. uri k večjemu dve uri prodajati, sme ta čas biti odprta tudi trafika ali loterijska kolektura. Povsod drugod je ob nedeljah trafike in loterijske kolekture ob 3. uri popoldne zapretili. Ta naredba pa ne velja za prodajalce, ki prodajajo tabak v posebnih, od svoje prodajalnice ločenih lokalih, niti za samostojne trafike in kolekture, kakor tudi ne za krčmarje in kavarnarje, ki tabak prodajajo.

— (Deželni predsednik baron Hein) je došel v četrtek v Vipavo, ogledal erarično trtnico na Slapu, šolo in shrambo gasilnega društva v Vipavi. Posebno je še ogledal Vipavsko reko in potok Močnik ter se potem odpeljal v Postojino. Ogledavši šole in shrambo gasilnega orodja, obiskal je tudi Postojinsko jamo, kjer je godba svirala nekoliko točk.

— (Ljubljanski Sokol) priredi svoj izlet, kakor že objavljeno, v Novo Mesto v nedeljo dne 3. junija t. l. Izleta udeležiti se tudi pri ljubljani pevski društvi „Ljubljana“ in „Slavec“ korporativno, in sicer sledaje z društveno zastavo. Posebni vlak je zagotovljen. Novomeščani, osobito pa dični „Dolenjski Sokol“, pozdravljajo nameravani sokoleki izlet v družbi drugih narodnih društev z odkritim veseljem in se za vzprejem Ljubljanskih izletnikov vršijo vsestranske priprave. Z ozirom na to in na izredno ugodno in prikladno priliko nadejati se je prav mnogobrojne udeležbe in smo preverjeni, da se bode napominanim trem društvom pridružilo tudi mnogo družega narodnega občinstva. Natančnejši vzpored priobčimo kasneje. — Dne 26. t. m. bode „jour-fixe“ za majaik mesec v steklenem salonu g. Ferlinca.

— (Vrtno veselico,) katero priredi jutri popoldne pevsko društvo „Ljubljana“ pri Kollerji, obiskalo bode, kakor čujemo, tudi narodno občinstvo ljubljanske okolice, dalje člani več tukajšnjih društev ter jo bode osobito počastila s svojim pohodom deputacija Šentjakobsko-Trnovske ženske podružnice sv. Cirila in Metoda. Če bo vreme ugodno, se bode veselica izvestno obnesla.

— (Domač umetnik v tujini.) Naš rojak, gosp. Pogačnik (Naval) iz Ljubljane, prvi tenorist v Frankobrodu, nastopil je v sredo večer na Dunajskem gledališču „an der Wien“. Pel je ulogo Almavive v Rossinijevi operi „Seviliški brivec“ in to s sijajnim uspehom. Stroga Dunajska kritika ga hvali z najbolj laškavimi besedami. „Neue Freie Presse“, „Fremdenblatt“, „Deutsche Zeitung“, „Tagblatt“, „Wiener Allg. Zeitung“, povdarjajo vsi krasni glas debutantov, izvrstno njegovo šolo in spretno igranje ter so jedini v tem, da je naš rojak za vsako opero neprecenljiva pridobitev. Tudi občinstvo je g. Pogačnika na razne načine sijajno odlikovalo, tako da smemo reči: G. Pogačnik si je s prvim svojim nastopom pridobil trdnostališče na vročih tleh Dunajskih.

— (Kronski darovi družbi sv. Cirila in Metoda.) Uredništvu našega lista je poslal: G. Janez Breznik, trgovec in meščan v Kamniku, 10 kron povodom svoje poroke. (Po g. dr. Barle-tu.) — Živio!

— (Zahvala.) Odbor društva „Narodni dom“ v Ljubljani hvaležno potrjuje, da mu je izročilo uredništvo „Slov. Naroda“ 347 kron 28 vin., katere so mu bile poslano od dne 1. aprila do dne 18. maja t. l. (incl.) in izkazane v številkah 76 do 110 „Slov. Naroda“. Všteviš sadnjič izkazanih 1158 kron 23 vin. je izročilo uredništvu „Slov. Naroda“ izročilo 1505 kron 51 vin., nabrane od dne 23. maja m. l. do dne 18. maja t. l. Presrečno zahvalo č. gg. rodoljubnim darovalcem in darovalkam. V Ljubljani dne 19. maja 1894. Dr. vit. Bleiweis-Trsteniški, predsednik. Dr. Jos. Staré, blagajnik.

— (Vojaške vesti.) Letošnje praktične vaje drugega in četrtega oddelka vojne šole se bodo vršile od dne 21. junija do konca meseca julija. Prvi oddelek šteje 10 častnikov pod vodstvom generalstabnega podpolkovnika Fr. pl. Horsteina, drugi oddelek pa 11 častnikov pod vodstvom generalstabnega majorja Ad. Strobila. Glavni točki tega potovanja sta na Kranjskem Postojina in Kranj.

— (Tedenski izkaz o zdravstvenem stanju mestne občine Ljubljanske) od 6. do 12. maja. Novorojencev je bilo 19 (= 31,20‰), mrtvorojenca 2, umrlih 18 (= 29,64‰), mej njimi so umrli za škrlatico 2, za jetiko 4, za vnetjem sopilnih organov 1, v sled starostne oslabelosti 2, za različnimi boleznimi 9. Mej umrlimi so bili 4 tujci (= 22‰), iz zavodov jih je bilo 6 (= 33‰). Za infekcijskimi boleznimi so oboleli za škrlatico 1, za tifuzom 2, za vratico 2.

— (Pošta v Spodnji Šiški) se 1. junija združi z Ljubljanskim mestnim poštnim uradom in zadobi lokalni poštni in brzojavni tarif veljavo tudi za Spodnjo Šiško. Za pisma in brzojave bode torej plačevati za Spodnjo Šiško samo one pristojbine, kakršne so veljavne za poštne pošiljke v mestu.

— (Nevihite in toča.) Iz raznih krajev na Dolenjskem prihajajo poročila o hudih nevihtah in o toči, ki je prouzročila mnogo škode. Dne 11. t. m. je pobila toča v vaseh Selo, Pavlagora, in Malkoveč Mokronoške občine, v Bojniku, Slančjem vrhu in Jeperjeku Škocijanske občine, v Gorajih Vodalah, Gradicah in Vrbeču občine Tržiše. Posebno velika je škoda v Malkovcu. Dne 16. t. m. pa je vnovič

bila huda ura v Leskovcu, kjer je mej dežjem padala toča debela kot lešniki. Okolu Novega Mesta je tudi razsajala huda nevihta ter posebno v mladih vinogradih uničila nove nasade. Okolu Krškega je padala debela toča, istotako je pobila v vsej zupniji St. Janževi, potem okolu Ortnika v vaseh Velike Poljane, Žukovo, Skrajnek in Vrb, istotako okolu sv. Gregorja v vaseh Maršice, Praproče in Hudi vrh. Okolu Metlike je vnovič bila huda toča v občinah Drašici, Rosalnica, Božjakovo in Radovica.

— (Požar.) V sredo proti večeru je tresčilo v Bevkah v Ljubljanski okolici v hlev posestnika Janeza Keršmancja in je ogenj uničil hlev, pod in streho hiše. Škoda znaša nad 1000 gld., za katero pa je bil pogorelec zavarovan.

— (Utomil je) v Krškem v Savi dijak prvega razreda tamošnje meščanske šole Ant. Arigler iz Idrije.

— (Nemška šola v Ljutomeru) obstoji že mesec dni, pa se nikdo dosti zanjo ne briga. Nemci so sicer res zločili vanjo 75 otrok. Izmed teh jih prebiva pa samo 33 v Ljutomeru, drugi so iz okolice. Nemška otroka sta samo dva, polovičarjev, ki nekaj nemški razumejo je 12, vsi drugi pa ne razumejo skoro nič nemščine. In vendar te uboge otroke mučijo z izključno nemškim poukom. Slovenska četirirazredna šola je tako dobro urejena, da celo nekateri Nemci pošiljajo vanjo svoje otroke raje nego v nepotrebno nemško šolo. Dva Nemca pa, ki sta se najbolj potožila za nemško šolo, zdaj dajeta svoje otroke doma poučevati. Nemška šola je torej le nepotrebna ponemčevalnica slovenskih otrok.

— (Nova slovenska skladba.) Gospod H. Korel v Mariboru uglasbil je Gregorčičevo pesen „Soči“ za moški zbor in veliki orkester, ter to svojo najnovejšo skladbo poslal pevskemu zboru „Glasbene Matice“. Skladbo izvajal bo pevski zbor „Glasbene Matice“ v jednom koncertu prihodnje sešije.

— (Voznik in konja utonila) sta v torek v Dravi blizu Ptuja. Hlapec posestnika Jurija Kekca v Novi vasi je vozil iz Šturmovca domu. Obrežje se je udrla in Drava, ki je tam zelo globoka, je pogoltila hlapca in oba konja z vozom vred.

— (Za Tržaške Slovence) se je toplo potegnili „Reichspost“. Govorec namreč o tem, da je namestništvo razveljavilo sklep mestnega sveta Prškega, da se odstranijo vsi dvojezični ali samonemški ulični napisi v Pragi pravi „Reichspost“ mej drugim: „Z druge strani ne razumemo vlade, katere boče z vsami mogočimi sredstvi preprečiti samoeške napise, mej tem ko imajo n. pr. v Trstu samo laške napise ne le za ulice, ampak tudi za urade, in to v mestu, katerega okolica je povsem slovenska in v katerem mestu Italijani sestavljajo le jeden del prebivalstva. Jednaka pravica torej za vse! Mi želimo Nemcem v Pragi, da se jih poštevajo, istotako pa želimo pravico tudi Tržaškim Slovincem.“

— (Slovensko akad. društvo „Slovenija“) priredi v ponedeljek 21. t. m. svojo II. redno zborovo sejo v letnem tečaju 1894. Dnevni red: 1. Čitanje zapisnika. 2. Poročilo odborovo. 3. Poročilo odseka za prireditve komersa. 4. Slučajnosti. Lokal: „Zum goldenen Adler“, IX., Währinger Strasse 21. Začetek ob polu 9. uri zvečer.

— (Podpornemu društvu za slovenske visokošolce na Dunaji) so vnovič darovali: Slavni deželni zbor kranjski 200 gld., Prevzvišeni knezomadžkof Goriški g. dr. Alojzij Zorn 25 gld.; veleč. gosp. Ant. Rančigaj, kaplan v Celji, 1 gld.; g. France Železinger, ces. kr. profesor v Gradci 5 gld.; gospod dr. Anton Primožič, c. kr. profesor na Dunaji 5 gld.; g. Ivan Navratil na Dunaju, 5 gld.; slavna posojilnica v Černomlju 10 gld.; slavna posojilnica v Černi na Koroškem, 5 gld. Iskrena bodi hvala vsem darovalcem. Podporno društvo je v tekočem letu mesečno po 150 gld. razdelilo mej 32 revnih in vseskozi vrednih visokošolcev. V mesecu majniku pa je bilo izvenredno celo 36 prosilcev, mej katere se je razdelilo 236 gld. podpore za obednice, kolegnino samo na pol oproščenim, takse za tentamina, za obleko itd. Društveni odbor pazi strogo na to, da podpore dobé najrevnejši in najvrednejši; o razmerah posameznih prosilcev poročajo zaupni visokošolci v dotičnih odborovih sejah. — Do sedaj zahvaliti se je le požrtvovalnosti raznih slovenskih rodoljubov in zavodov, da je društvo moglo ustrezati toli številnim najpotrebnejšim prosilcem.

— (Prva lokomotiva v Požegi.) Bodoči mesec bode se pripeljala prva lokomotiva v Požego v Slavoniji, ker so dela za progo Batrina-Našice v toliko dogotovljena. V mesecu novembru pa se bode pričel promet na progi Osek-Batrina.

— (Najdena ura.) Zlata ura našla se je Binkoštni ponedeljek na Soviču pri Postojini, kakor poroča „Edinost“. Kdor jo je izgubil, naj se oglasi v Trstu v ulici Coroneo hiš. št. 17, I. nadstropje, pri gospodičini Margareti Milavc.

Slovinci in Slovenke! ne zabite
družbe sv. Cirila in Metoda!

Razne vesti.

* (Odlikovan mož.) Nemški „statistiki“ pečejo se z vsami mogočimi računskimi eksperimenti, ker imajo menda v to dovolj časa. Tako je izračunal neki taki statistik, da bi morale Bismarckove prai imeti najmanj sedem metrov obsežka, če bi hotel nositi ob enem vse rede, katere ima. Število redov, katere je dobil bivši nemški kancelar, je namreč 482.

* (Nравnostni gledališki ravnatelj.) V Ascoli Piceno v Italiji naznanja ravnatelj tam igrajoče gledališke družbe na posebnih naznanilih, da se „vsako sredo igrajo moralni komadi“. Kakšni se pač igrajo ostale dni?

* (Čuden jubilej) je praznoval te dni krvnik Reinold v Magdeburgu. Umrtil je namreč v Glewitzu v Šleziji dve osobi in to je bilo 99. in 100. umrčenje, katero je izvršil. Krvnik Reinold je star že 70 let, a je še krepek mož.

Književnost.

— „Hrvatska Lira“. Neumorni naš rojak, skladatelj F. S. Vilhar izdal je ravnokar svoje najnovejše glasbeno delo „Hrvatska Lira“, ki obseza 16 izbranih del za glasovir in petje, zloženih povsem v narodnem duhu. Knjiga je izšla pri Breitkopf in Haertlu v Lipskem v elegantni vnanji opravi. Cena ji je glede na bogato vsebino jako nizka. Delo se dobiva pri skladatelju v Zagrebu po 1 gld. 60 kr. ali s poštnino po 1 gld. 70 kr. Knjiga se dobiva po 1 gld. 80 kr. tudi v knjigarni „Dioničke tiskare“ in v ostalih Zagrebških knjigarnah. S pošto velja 1 gld. 85 kr. V kratkem spregovorimo kaj več o njej.

— Zbirka hrvatskih in slovenskih pesni in napevov, ki je izdala pevsko društvo „Kolo“ v Zagrebu, je dotiskana in se razpošilja naročnikom. Zbirka obseza 131 pesni in je izšla v prav lični vnanji opravi v Albrechtovi tiskarni v Zagrebu. Cena za nenaročnike je 1 gld. 50 kr. ali v lepih platnicah vezana 1 gld. 75 kr.

Brzojavke.

Idrija 19. maja. Gospodu državnemu poslancu dru. Ferjančiču, ki je dokazal, da ga pri potezanju za nas delavce ne moti niti ne-hvaležnost nekaterih zaslepljenec, zahvaljujemo se pristrčno — Bedni Idrijski rudarji.

Idrija 19. maja. Iskrenemu zagovorniku bornih Idrijskih rudarjev, gospodu državnemu poslancu dr. Ferjančiču, kličejo: Bog nam ga ohrani še mnoga leta! — Hvaležni Idrijski kovači.

Dunaj 19. maja. V današnji seji poslanske zbornice je naznanil predsednik, da je po noči umrl posl. Wagner. Poslanec Klun je stavil nujni predlog, naj se po ujmah poškodovanim prebivalcem okraja kočevskega dovoli iz državne blagajnice primerna podpora. Predlog se je odkazal budgetnemu odseku. Trgovinski minister je naznanil, da se je danes podpisala trgovinska pogodba z Rusijo.

Dunaj 19. maja. Vlada sili, da se zasedanje drž. zbora zaključi že dne 2. junija, ker se nameravajo Windischgraetz, Jaworski, Plener, Madeyski in Wurmbrand udeležiti otvoritve gališke deželne razstave.

Dunaj 19. maja. Mladočeški klub je sklican na ponedeljek na sejo. Posl. dr. Vašaty hoče predlagati, naj se pravosodni minister Schönborn toži radi kršenja ustave, ker je dal konfiskovati v državnem zboru v češkem jeziku izrečene govore.

Dunaj 19. maja. Iz zanesljivega vira se potrjuje časnikarska vest, da je bivši naučni

Krepak dečko

14—16 let star, slovenskega in nemškega jezika zmožen, vsprejme se v trgovino mešanega blaga in domačih pridelkov bratov Schweiger v Črnomlju. (545-2)

Vozni listki v Sev. Ameriko

(6—20)

pri

nizozemsko-ameriški
parobrodni družbi.

I Kolowratring 9
IV Weyringergasse 7*

DUNAJ.

Vsak dan odprava z Dunaja.

Pojasnita zastonj.

— Ustanovljeno leta 1863. —

Svetovnoznane (1021—24)
so samoisdelane, nagrajene

ročne harmonike

Ivana N. Trimmel-ja
na Dunaji, VII/3, Kaiserstrasse Nr. 74.

Velika saloga

vseh glasbil

govilj, oter, piščal, okarin, ustnih
harmonik, piščal, orgij, itd. itd.,
švicarskih ocelnih orgij,
ki igrajo same od sebe in so nedosežne glede
glasu, glasbeni albumi, kukala itd. itd.
Knjiga z vzorci zastonj in franko.

Prostorno skladišče

v Spodnji Šiški, ležeče ob glavni cesti, pod
opečno streho, z obokom in železnimi vrati, odda
se takoj po nizki ceni. — Poizv. se pri
Iv. A. Hartmann-u v Ljubljani. (544—3)

Fran Stare

sobni slikar

v Ljubljani, Breg h. št. 20

priporoča se v izvrševanje vseh

**v dekoracijsko in slikarsko
stroko spadajočih del**

z zagotovitvijo **ukusnemodernega dela** proti
zmerni ceni. (491—4)

Pristno Brnsko sukneno blago

za spomladno in poletno sezono 1894.

Jeden kupon 3.10 metra
dolga, za popolno gospod-
sko obleko (suknje,
hlače in telovnik) stane
samo

gld. 4.80 iz dobre
gld. 6.— iz boljše
gld. 7.75 iz fine
gld. 9.— iz finejšje
gld. 10.50 iz najfinejšje

pristne
ovčje
volne.

Kupon za črno salonsko obleko gld. 10.—, kakor tudi blago za vrhne suknje,
loden za turiste, črni peruvienne in dosking, za državne uradnike, najfinejšje greda-
šane tkanine itd. razpošilja po tovarniških cenah kot realna in solidna najboljše
znana tovarniška zaloga suknene blaga

Siegel-Imhof v Brnu.

Vzorci zastonj in frankovano. — Garantuje se za to, da odgovarja
pošiljka popolnoma vzorcem.

Na uvaženje! P. n. občinstvo se zlasti opozarja na to, da je blago, če se na-
roča direktno, znatno ceneje, nego če se isto naroča po agentih. Tvrdba
Siegel-Imhof v Brnu razpošilja vse blago po pravih tovarniških cenah,
ne da bi zaračunjala sleparskega „krojaškega popusta“, ki toli oškoduje za-
sebnih naročiteljev. (181—15)

Radi prezidanja in izpraznjenja moje prodajalnice

v Gledaliških ulicah št. 4

v hiši g. Josipa Lenčeta („pri belem volku“) bode

do 26. maja t. l.

zadnja razprodaja

moje steklenine, porcelanovine, beloprstenih in
nagizdnih izdelkov, zrcal, podob, okvirov in
petrolejnih svetiljk

po nenavadno nizkih cenah; vsled tega se bode tudi v drugi moji
prodajalnici

na Marijinem trgu št. 4

nasproti frančiškanski cerkvi razprodajalo vse blago do otvorjenja nove
prodajalnice po isto tako nizkih cenah. — Priporoča se
z odličnim spoštovanjem

J. Bernardov naslednik

JULIJ KLEIN

Ljubljana.

(555—1)

Alojzij Vodnik

kamnoseški mojster v Ljubljani, Kolodvorske ulice št. 32 in 34
naznanja, da je njegovo obširno zalogo različnih

grobni spomenikov

na vedno povpraševanje velečenjenih in častitih naročnikov popol-
noma prenovil in pomnožil

s piramidami

izdelanimi iz najtršega sijenita,

koje imajo neprekosljivo svetlo polituro in

s križi

izdelanimi iz snežnobelega marmorja po laških
vzorcih, z najrazličnejšimi simboli in okraski,
kakor venoi, liljami i. t. d.

Isti so v zalogi v različnih visokostih, in sicer iz celih kosov.

Ob enem priporoča tudi

(506—3)

plošče za pohištva iz najraznobarvnejših tu- in ino-
zemskih mramorjev, marmormozajik za tikanje cerkvā,
hodnikov, porfir priznana najtrši material za trotoarje,
veže kakor tudi sploh za vsa v to stroko spadajoča dela,
koje bode izvrševal, kakor i doslej v splošno zadovoljnost!

Obrisli in vzorci so brezplačno na razpolago.

Učiteljem, državnim, občinskim in privatnim
uradnikom, penzionistom in trgovcem

nudi pod pokroviteljstvom Nj. c. in kr. visokosti gospoda nadvojvode
Jostpa stoječi

I. vojaški službeni zavarovalni zavod

priliko, da si pridobé znaten postranski zaslužek.

Organizacijski in akvizicijski uradniki se pod najugod-
nejšimi pogoji angažujejo ter se dajo vsakojake instrukcije tistim, ki se želé
informovati.

Iščejo se zastopniki.

Ponudbe naj se blagovolijo poslati ravnateljstvu: **Dunaj, I., Franz-
Josefsplatz 1a.** (516—1)

Zobozdravnik

August Schweiger

ordinuje (38—40)

v hotelu „Pri Maliču“

vsak dan od 9. do 12. ure dopoldne in od 2. do 5. ure
popoldne, ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. ure.

Novo! Živec se umori brez vseh bolečin **Novo!**
s cocaínom.

Prej **Fran Čuden** Prej
J. Geba. J. Geba.

urar

v Ljubljani, Glavni trg št. 25

(Podružnica v Trbovljah)

priporoča si občinstvu ter posebno preč. duhovščini
svojo bogato zalogo

švicarskih žepnih zlatih, srebrnih
in nikelnastih ur, stenskih ur z
nihalom, ur budilnic, verižic, prsta-
nov, uhanov (120—18)

in vseh v to stroko spadajočih stvari po naj-
nižjih cenah.

Popravila izvršujejo se natančno pod poročtvom.
— Zunanja naročila se hitro izvršujejo po pošti.

Ceniki so vedno na razpolaganje zastonj in franko.

Zavarovanja proti toči

po najcenejših stalnih premijah prevzema

glavna agentura v Ljubljani

pisarna: Glavni trg št. 25, I. nadstropje

Ogersko-francoske zavarovalne delniške družbe

„FRANCO HONGROISE“

Poškodbe se **kulantno likvidujejo** in **točno** izplačujejo.

Premija se na željo plačuje lahko do jeseni.

**Društvo je dosihdob izplačalo čez 54 mili-
jonov gold. av. v svojim zavarovancem za
povračila škod.**

Zarad prevzetja agenture obrne naj se na gornjo glavno agen-
turo, kjer se vzprejemajo tudi predlogi in kjer je moči vse natan-
čneje izvedeti. (500—2)

Gostilna „al Gallo d' oro“

v Trstu, Piazza della Posta (Dogana).

Toči se istrsko vino po 28 kr., belo vino po 32 kr., Kraški teran lastnega pridelka po 40 kr. liter. V sodčkih od 25 litrov naprej franko na dom po cenah, kakor se dogovorijo. Izborna kuhinja. Vzprejema naročila na obed in večerje po nizkih cenah. Načrtuje se obilnega obiska, beleži

z velespoštovanjem

(556—1) V. Kovačič.

Nadaljevanje prostovoljne prodaje.

Graščina Rakovnik „pri zelenem hribu“ v Ljubljani nadaljevala bode prostovoljno prodajo po kosih

dné 28. maja 1894

ob 8. uri dopoldne na lci mesta.

Na drobno bode se prodajalo blizu

150 oral
hribov; njiv in travnikov

kar se s tem daje na znanje. (558—1)

Žeja

se ugaša najprijetneje in najceneje z dobrim in ukusnim
moštom (domača
pijača)

Ta mošt se prireja na najpreprostejši način in najceneje iz predmetov, ki so za to potrebni in ki se dobivajo pri

Ivanu Sajovitz-u
trgovcu v Gradcu, „pri črnem psu“, Murplatu.

Isti predmeti se zdaj vsak dan po pošti proti povzetju v veliki množini pošiljajo na vse strani in ima gosp. Ivan Sajovitz mnogo priznanje o izvrstnosti in cenjenosti svojega mošta, ki se je napravil iz teh predmetov. — Mala poskušnja zadostuje da se lahko vsak prepriča o izvrstnosti in trpežnosti tega mošta. Za pol štartina stanejo omenjeni predmeti, iz kojih si lahko vsak sam ta mošt proizvaja, samo 6 gld. in tudi več.

POZOR!

Od sedaj naprej prodaja
vsakovrstne (331-8)

distinkcije za
požarne brambe

kakor so sedaj predpisane,
popolnoma po tovarniški ceni

J. S. BENEDIKT
v Ljubljani, Stari trg.

Fran Ivan Kwizda,

c. in kr. avstro-ogerski in kraljevsko rumunski
dvorni založnik.

Rabi se 40 let sem v
množini hlevih, če ži-
vina ne žre ali če
ima slabo prebavo,
da se zboljša mleko
in se pomnoži mleč-
nost krav.

Kwizda
Korneuburški jedilni prašek za živino
in sicer

za konje, rogato živino in ovce.

Cena 1/2 škatli 70 kr., 1/2 škatli 35 kr.

Glavna zaloga: (213—5)

Okrožna ekarna v Korneuburgu pri Dunaji.

Pazi naj se na gorenjo varstveno znamko in
zahteva naj se izrecno

Kwizda Korneuburški
redilni prašek za živino

Dobiva se pristen v vseh lekarnah in
droguerijah.

Lepa trava

se prodaja pod zelo ugodnimi pogoji.
Več se poizvé: Ulice na Grad št. 10. (542—3)

Od leta 1868. se

Bergerjevo medicinsko kotranovo milo

ki je izkušeno na klinikah in od mnogih praktičnih zdravnikov, ne le v Avstro-Ogerski, nego tudi v Nemčiji, Rusiji, balkanskih državah, Švici itd. proti polnim boleznim, zlasti proti

vsake vrste spuščajem

uporablja z najboljšim uspehom. Učinek Bergerjevega kotranovega mila kot higijeničnega sredstva za odstranjenje luskinic na glavi in v bradi za čiščenje in desinfekcijo polti je takisto splošno priznan. Bergerjevo kotranovo milo ima v sebi 40 odstotkov lesnega kotrana in se razlikuje bistveno od vseh drugih kotranovih mil, ki se nahajajo v trgovini. Da se pride sleparijam v okom, zahtevaj izrecno Bergerjevo kotranovo milo, in pazi na zraven natisnjeno varstveno znamko. Pri neozdravljivih polnih boleznih se na mesto kotranovega mila z uspehom uporablja

Bergerjevo med. kotranovo žvepleno milo.

Kot blažje kotranovo milo za odpravljanje

nesnage s polti,

proti spuščajem na polti in glavi pri otrocih, kakor tudi kot nenadkriljeno kosmetično milo za umivanje in kopanje za vsakdanjo rabo služi

Bergerjevo glicerino-kotranovo milo, v katerem je 35 odst. glicerina in ki je fino parfumovano. Cena komadu vsake vrste z navodilom o uporabi 35 krajc.

Od drugih Bergerjevih medicinsko-kosmetičnih mil zaslužijo, da na nje posebno opozarjamo: Benzoe-milo za fino polt; borakovo milo za priščo; karbolsko milo za ugaljenje polti pri pikah vsled koz in kot razkužujoča mila; Bergerjevo smrekovo-iglasto milo za umivanje in toflete; Bergerjevo milo za nežno otročjo dobo (25 kr.); Ichtyolovo milo proti rudečici obraza; milo za pege v obrazu jako učinkujoče; tanninsko milo za potne noge in proti izpadanju las; zobno milo, najboljšo sredstvo za čiščenje zob. Gledé vseh drugih Bergerjevih mil se najde vse potrebno v brošurici. Zahtevajte vedno Bergerjeva mila, ker je mnogo ničvrednih imitacij. (352—7)

Prodaja se v Ljubljani v lekarnah gg. V. Mayr, G. Piccoli, J. Svoboda in U. pl. Trakóczy-ja, dalje skoro v vseh lekarnah na Kranjskem.

Mala oznanila.

Pod Tranco št. 2.

Veliko
zalogo

Klobukov

priporoča
J. Soklič.

Gledališke ulice št. 6.

M. RANTH
(Viktor Ranth) (27)

Ljubljana, Marjin trg 1

priporoča veliko zalogo oprem za krojače in čevljarje, beloprtenega blaga in podvlek, bombaža in ovčje volne, preje za vezenje, pletenje, šivanje in kavljikanje, tkanega in nogovičarskega blaga, predpasnikov, živetkov in rokavic, pozamentirskoga in drobnega blaga, trakov, čipk in petljanj, čipkastih zaves in preprog, umetelnih cvetk in njih delov.

A. KUNST

Ljubljana, Židovske ulice št. 4.

Velika zaloga obuval (33)

lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na izbero.

Vsakešna naročila izvršujejo se točno in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in zaznamenujejo. Pri zunanjih naročilih blagovoli naj se vzorec vposlati.

Ustanovljeno **J. J. NAGLAS** leta 1847.

tovarna pohištva

v Ljubljani, Turjaški trg št. 7 in Gospodske ulice (Knežji dvorec).

Zaloga jednostavnega in najfinejšega lesenega in oblazinjenega pohištva, zrcal, strgarskega in pozlatarskega blaga, pohištvene robe, zavese, odeje, preprog, zastiral na valjcih, polknov (žaluzij). Otroški vozički, železna in vrtna oprava, nepregorne blagajnice. (35)

Restavracija „Pri Zvezdi“
cesarja Josipa trg.

Velik zračni vrt, stekleni salon in kegljišče.

Priznana izvrstne jedi in pijače in skupno obedovanje.

(22) F. Ferlinc, restavratör.

Josip Reich (23)

Poljanski nasip, Ozke ulice št. 4

priporoča čast. občinstvu dobro urejeno kemično spiralnico

v kateri se razparane in nerazparane moške in ženske obleke lepo očedijo. Pregrinjala vsprejmo se za pranje in črēm v pobarvanje. V barvarji vsprejema se svilnato, bombažno in mešano blago. Barva se v najnovejših modah.

(18)

HENRIK KENDA

v Ljubljani.

Najbogatejša zaloga za šivilje.

(34)

Brata Eberl

Ljubljana, Frančiškanske ulice 4.

Slikarja napisov, stavbinska in pohištvena pleskarja.

Tovarna za oljate barve, flak in pokost. (20)

Glavni zastop Bartholijevskega originalnega karbolinjeja. Maščoba za konjska kopita in usnje.

Uran & Večaj

Ljubljana, Gradišče št. 8, Igriške ulice št. 3

priporočata p. n. čast. občinstvu svojo veliko zalogo vsakovrstnih pečij in glinastih snovij kakor tudi štedilnikov

in vseh v to stroko spadajočih del po nizkih cenah. (31)

G. Tönnies
v Ljubljani.

Tovarna za stroje, železo in kovinolitvica.

Izdeluje kot posebnost: vse vrste strojev za lesoreznilce in žage. (21)

Prevzame cele naprave in oskrbuje parostroje in kotle po najboljši sestavi, slučajno turbine in vodna kolesa.

Maksimilijan Patat-ova naslednika F. Merala & Boneš

v Ljubljani, sv. Petra cesta št. 32, ali pa sv. Petra nasip št. 27

priporočata se p. n. občinstvu za ženske in moške obleke, razparane in cele, iste se lepo očedijo; vzprejemata vsakovrstna pregrinjala, svilnate robe in trakovke za pranje in pobarvanje, kakor tudi svilnato, bombažno in mešano blago vseh barv. Obleka se čisti, pere in barva hitro, dobro in po nizki ceni.

J. Hafner-jeva pivarna

Ljubljana, sv. Petra cesta št. 47.

Zaloga Vrhniskega piva.

Priznana izvrstna restavracija z veliko dvorano za koncerte itd. in lepim vrtom. (36)

— Kegljšče je na razpolago. —

Uhod je tudi iz Poljskih ulic.

Zajamčeno pristni kranjski
brinjevec

liter po gld. 1-20 in

medenovec

liter po gld. 1.—, ki ga priporočajo zdravniki, pri

(216)

Oroslav Dolencu

trgovina z voščeno in medom

Ljubljana, Gledališke ulice 10.

Podobe

umrlih urednikov „Slovenskega Naroda“
(Ant. Tomšič, Jos. Jurčič, Ivan Železnikar)

dobivajo se

na karton-papirji tiskane

komad po 20 kr.

v „Narodni Tiskarni“, pri gospodu A. Zagorjan-u in pri drugih knjigo-tržcih.

J. Kunčič

priporoča p. n. občinstvu svojo izdelovalnico soda-vode

Ljubljana, Sv. Petra cesta 5

(„Pri avstrijskem cesarju“)

z opomnjo, da rabi vodo iz mestnega vodovoda, a v svoji filijali v Lescah rabi vodo iz tekočega studenca nad cesto proti Bledu. (64)

Zunanja naročila izvrše se točno.

Čast mi je naznanjati, da sem prevzela po smrti mojega moža Frana Toni kovaško obrt

katero bodem nadaljevala, ter se priporočam za vsa v to stroko spadajoča dela po nizkih cenah, zlasti za nove podkove. Dobro delo in točna postrežba.

Z velespoštovanjem (37)

Ivanka Toni

v Kravji dolini št. 2.

Bensdorp-ov holandski kakao

izboren, zdrav in redilen
se dobiva v vseh špecerijekih in delikatesnih trgovinah.

(947-36)

Posredovalnica **G. FLUX**, na Bregu št. 6.

Išče se: boljša kuharica; postrežnica za tu, 8 gld. plače; gospodinja k jedni osebi; starejša postrežnica, 8 gld. plače; več deklet za vsako delo za dobre hiše; kočijaž za jako fino hišo, trajna služba; več priprostih in boljših natakaric za Ljubljano in Gorenjsko, dober zaslužek. Priporoča se najbolje mlad, krepak deček za vsako delo itd. itd. (553)

Vesten mož

zmožen slovenščine in nemščine, odnosno i laščine, vešč v obvevanju z ljudmi iz vseh stanov, dobi takoj službo, katera mu pri vztrajni marljivosti vrhu stalne plače donaja neomejeni dohodek.

Ponudbe pod naslovom: „Vesten mož“ na upravnishvo tega lista. (501-3)

Kdor želi piti izvrstni

Kraški teran

prve vrste (560-1)
naj ide v gostilnico

„k avstrijskemu cesarji“.

Po nedosežno nizki ceni
se dobé

jako lepi

in dobri rouleauxi (zastirala za okna) v slovečem etablisementu pohištva Iv. Baar-a naslednika, Dunaj, IX., Währingerstrasse 26. Mnogoštevilna priznanja. (253-26)

Nepresegljivo za zobe

je

I. Trnkóczy-jeva ustna voda

aromatična, upliva okrepčujoče, zabranjuje gnjilobo zob ter odstranjuje iz ust neprijetni duh. Jedna velika steklenica 50 kr.

II. Trnkóczy-jev zobni prašek

splošno priljubljen, upliva jako okrepčujoče ter ohranjuje zobe svetlo-bele, à 30 kr.

Navedeni sredstvi, o katerih je došlo mnogo zahvalnih pisem ima vedno sveži v zalogi ter vsak dan po pošti pošilja (505-3)

Ubald pl. Trnkóczy
lekar

v Ljubljani zraven rotovža.

Zunanja naročila se s prvo pošto razpošiljajo.

V kavarni „Pri Slonu“

se dobi vsak dan (547-1)

sladoled

Letovišče v Kamniku.

(Železniška postaja)

(Kneipp-ovo zdravilišče.)

V prekrasni leži se dá takej v našem

meblovano poletno stanovanje

obstoječe iz 3 sob, balkona in senčnatoga vrta, kopališnega bassina, popolnoma opremljene kuhinje, kleti, drvarnice itd.

Eventuelno se oddasta tudi še dve drugi sobi.

Več se izve pri lastniku gospodu Miroslavu Sosu-u v Ljubljani. (530-2)

Nobena zobobol

valed porabe jedino pristnih J. Csapo-vih zobnih kapljic. Stotine zahvalnih pisem o uspehu. (525-2)

Cena steklenici 1 gld., steklenici za poskušnjo 50 kr.

Jedino pristno z registrirano varstvom, znamko „zamorčeva glava“ in napisom J. Csapo's Zahntropfen.

Pristno se dobiva v lekarni „rudečkoga križa“ Iv. D. Csapo, Osek (gornji grad), Hrvatska. Zaloge v vseh večjih lekarnah, kjer takih ni, naj se obrne direktno do proizvajatelja.

Zahvala.

Moj letos koncem meseca marca umrši soprog **Jakob Sterbenc**, posestnik v Rodinah, zavaroval se je za življenje v mesecu juliju 1892 pri c. kr. priv. zavarovalnici „Avstrijski Phönix“ na Dunaji.

Slavni generalni zastop v Pragi izplačal mi je zavarovano svoto 1000 gld. štiri tedne po naznanilu smrti. Zahvaljujem se torej tem potom za brzo in točno izplačilo ter priporočam toplo vsakemu omenjeni zavod.

V Rodinah pri Črnomlju, dne 16. maja 1894.

(548)

Katarina Sterbenc.

(Izborna iznajdba) je Zacherlinova tinktura, s katero se na vseh mestih, kjer se prašek ne priime tako dobro ali kamor ga ni moči spraviti, ugonablja mrčesovina na presenetljivo hitri in siguren način.

Zacherlinova tinktura je posebno dobra za ugonobljenje zaloge stenic, bolha in ušij, ki so se ugnezdile v špranjah, razpoklinah, mej deskami in v krznu živalij. Če se uporablja

zajedno s Zacherlinovim praškom, ne nudi ta iznajdba samo najhitrejši, nego tudi najtrajnejši uspeh proti vsake vrste mrčesom naj se nahaja kjerkoli. Zacherlinova tinktura se dobiva v steklenicah po 25 kr. avstr. velj. ali po 1 gld. avstr. velj. v itak znanih zalogah Zacherlina.

Za praktično rabo potrebuje se na osobit način konstruirani razpršilnik (po 1 gld. avstr. velj.). (391-2)

Kamnik na Kranjskem, postaja državne železnice. —
neipp'ovo zdravilišče. Vestno, individ. zdravljenje pod vodstvom specialnega zdravnika, ki je tekom poslednjih 4 let dosegel najboljše uspehe. Zdravišče je odprto od 1. maja do 15. oktobra. Ilustrovani slovenski in nemški prospekti se dobivajo pri Ig. pl. Kleinmayr-ju & Fed. Bamberg-u v Ljubljani, natančnejša pojasnila podaja z draviško vodstvo. (559-3)

Otvoritev hôtela v Novem Mestu.

Uljudno naznanjam, da odprem dné 20. majnika t. l.

popolnoma popravljen in novo urejen

hôtel z restavracijo v Novem Mestu.

Potrudit se bodem vedno, željam p. n. gostov ustrezati ter prosim za obilni obisk.

Z vsem spoštovanjem

(552-1)

Friderik Schwarz.

„Kupuj pri kovaču, a ne pri kovačku!“ veli star pregovor.

To velja po vsi pravici o mojem etablisementu, kajti le tako velika prodajalnica, kakršna je moja, ima valed tega, da kupuje jako mnogo blaga, ki ga plačuje sproti v gotovini, in valed drugih ugodnih okolščin minimalne stroške, ki so potem v prid tudi kupcem.

Dražestni vzorec zasebnim naročiteljem zastoj in poštnine prosto. Kujige z vzorec, kakršnih doslej še ni bilo, za krojače nefrankovano.

Sukneno blago za obleke.

Peruvien in deskung za visoko duhovščino, potem blago, kakor je predpisano za uniforme c. kr. uradnikov, tudi za veterance, požarne brambe, telovadce, livréje, za biljarde, igralne mize, prevleke za vozove, loden, tudi nepremočljiv za lovske suknje, blago, ki se dá prati, počni plaidi od 4-14 gld. i. t. d.

Pošteno, cenl primerno, trajno, čisto volneno sukmeno blago in ne malovredne suknje, ki komaj toliko stanejo, kolikor iznaša zaslužek krojačev, priporoča

Iv. Stikarofsky, Brno (avstrijski Manchester).

Največja tovarniška zaloga suknenege blaga v vrednosti 1/2 milj. gld.

Pošilja se le proti povzetju!

Dopisovanje v nemškem, ogerskem, češkem, poljskem, italijanskem, francoskem in angleškem jeziku. (199-15)